

1.9.2026

Priporočila za cepljenje proti mpox (opičje koze)

- Na temelju razpoložljivih podatkov ter ocenjenih tveganj in koristi cepljenje splošnega prebivalstva proti mpox trenutno ni niti potrebno niti priporočljivo.
- V Sloveniji je proti mpox na voljo cepivo Imvanex, ki je namenjeno cepljenju oseb, starih **18 let in več**. Cepivo se aplicira **subkutano**.
- Pri posameznikih, ki še niso bili cepljeni proti črnim kozam, opičjim kozam ali virusom vakcinije, se cepljenje opravi z **dvema odmerkoma cepiva**, pripročen **presledok** med odmerkoma je vsaj **28 dni**.
- Posamezniki, ki so že bili cepljeni proti črnim kozam, opičjim kozam ali virusom vakcinije, prejmejo **en odmerek cepiva**, če se oceni, da je potreben poživitveni odmerek. Izjema so bolniki z oslavljenim imunskim odzivom (npr. bolniki, okuženi z virusom HIV, bolniki, ki se zdravijo z imunosupresivi), ki prejmejo **dva odmerka** s presledkom vsaj **28 dni**.
- Za poekspozicijsko cepljenje zadostuje en odmerek.
- Cepljenje proti mpox opravljajo določene ambulante na območnih enotah Nacionalnega inštituta za javno zdravje (OE Maribor in OE Celje; <https://www.nijz.si/sl/ambulante>) in Cepilni center UKC LJ.

PREDEKSPOZICIJSKO CEPLJENJE

- se priporoča laboratorijskim delavcem in zelo izpostavljenim zdravstvenim delavcem (npr. osebju, zaposlenemu v veneroloških ambulantah oz. ambulantah za spolno prenesene bolezni), ki imajo zaradi narave dela večje tveganje za stik z virusom opičjih koz, humanitarnim delavcem, ki bodo opravljali delo na območjih, kjer poteka izbruh mpox in osebam, ki bodo imele družinske stike z osebami na teh območjih
- se priporoča moškim, ki imajo spolne odnose z moškimi in drugim osebami, ki imajo večje tveganje za izpostavljenost virusu opičjih koz, kot npr.: večje število spolnih partnerjev, udeleževanje na dogodkih, kjer prihaja do spolnih odnosov z večjim številom udeležencev, spolni odnosi z neznanci, spolno prenosljiva bakterijska okužba v zadnjem letu ali že prisotne spolno prenosljive okužbe v preteklosti, prejemanje predekspozicijske profilakse proti okužbi s HIV, uporaba kemseksa ...

POEKSPOZICIJSKO CEPLJENJE je smiselno izvesti čimprej, najbolje v štirih dneh (do največ 14 dni) po izpostavljenosti virusu.

Poekspozicijsko cepljenje je priporočljivo za:

- osebe, ki so bile v tesnem stiku* z obolelim, še posebej, če imajo večje tveganje za zaplete (osebe z oslavljenim imunskim sistemom, nosečnice),

- moške, ki imajo spolne odnose z moškimi in so bili v tesnem stiku z obolelim ali so bili v tesnem stiku s člani skupine, v kateri se je pojavil izbruh,
- zdravstvene oziroma laboratorijske delavce, izpostavljene virusu opičjih koz v primeru neustrezne zaščitne opreme ali nezgode.

* Opredelitev tesnega stika:

- spolni partnerji,
- člani skupnega gospodinjstva oz. osebe, ki dlje časa bivajo skupaj (tudi kampiranje, prenočevanje, ipd.),
- osebe, ki si delijo/rokujejo z oblačili, posteljnino in drugimi potrebščinami obolelega, medtem ko ima izpuščaj,
- osebe, ki so bile z obolelim v dolgotrajnejšem stiku iz oči v oči, tj. v neposrednem osebnem stiku, kjer sta si obraza nasproti na razdalji manj kot 1-2 metra in bi lahko prišlo do prenosa s kužnimi kapljicami,
- negovalci simptomatske in kužne osebe,
- zdravstveni delavci, ki so imeli stik z okuženo osebo (stik z lezijami ali dolgotrajnejši stik iz oči v oči) brez ustrezne zaščitne opreme,
- zdravstveni delavci ali katerekoli druge osebe, ki so prišle v stik s telesnimi tekočinami okužene osebe preko ostrega predmeta ali pri posegu, pri katerem nastaja aerosol, brez ustrezne zaščitne opreme,
- laboratorijsko osebje, ki je bilo izpostavljeno kužnemu vzorcu tekom dela (npr. razlitje, izpostavljenost aerosolu),
- sopotniki, ki so potovali v skupnem prevoznem sredstvu (letalo, avtobus, vlak) s simptomatsko osebo več kot 8 ur na razdalji 1-2 sedeža